سال پنجم — شماره ۱۱۶۴

اطلاعات

(روزنامه یومیه عصر)

صاحب امتیاز و مدیر: «ع. مسعودی»

محل اداره: خیابان لاله زار کوچهٔ برلن

(نمرهٔ تلفون ۴۴۴)

(عصر ۱ شنبه)

۲۷ مهرماه ۱۳۰۹ — ۲۶ جمادی الاول ۱۳۴۹

۱۹ اکتبر ۱۹۳۰

تك شماره ٤ شاهی

طهران و ولایات:	۱۰۰ قران	۵۰ قران	۲۵ قران
ممالك خارجه:	۱۲۰ »	۶۰ »	۳۰ »

(قیمت اعلانات: صفحهٔ اول سطری ۳ قران — » ۲ و ۳ » ۲ — » ۴ » ۱)

مجلس شورای ملی

جلسه ۱۶۰

مورخه یکشنبه ۲۷ مهر ماه ۱۳۰۹

مجلس یکساعت ونیم قبل ازظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردیده صورت جلسه قبل قرائت وتصویب شد

مرخصی

راپرت کمسیون عرایض ومرخصی راجع روز مرخصی آقای پالیزی ازتاریخ ۲۶ مهرماه باتخصیص یکصد تومان از حقوق مرخصی فوق جهت ساختمان مریضخانه حضرت عبدالعظیم قرائت واخذ رای شده تصویب گردید

راپرت دیگر کمسیون راجع به ۴۴ روز مرخصی آقای علیخان اعظم زنگنه از تاریخ اول مهرماه با تخصیص کلیه حقوق مرخصی فوق جهت ساختمان مریضخانه حضرت عبدالعظیم قرائت و اخذ رای شده تصویب گردید

اصلاح قانون اساسی معارف

راپرت کمسیون معارف راجع به اصلاح قانون اساسی معارف که فوریت آن در مجلس تصویب شده بود برای شور دوم تحت ماده واحده ذیل قرائت ومطرح شد

ماده واحده — مدارس ذکور و اناث ملی که تا آخر خرداد ۱۳۰۹ مفتوح بوده در صورت احراز شرائط ذیل از طرف وزارت معارف برسمیت شناخته میشوند

۱ — مدیر کمتر از سی ومدیره کمتر از بیست وهشت سال نداشته باشد

۲ — مدیر یا مدیره باید مرتکب جنحه و جنایت نشده معروف بفساد اخلاق و عادات مذمومه نیز نباشند

۳ — بناء مدرسه موافق ملاحظات حفظ الصحه که از طرف وزارت معارف مقرر شده است فراهم باشد

۴ — حسن اخلاق و رفتار و لیاقت و صلاحیت مدیر یا مدیره را وزارت معارف تصدیق کند.

تبصره — مدارسی که درتاریخ تصویب ماده فوق مفتوح بوده حق ندارند کلاس اضافه از آنچه دارند داشته باشند مگر وقتی که شرائط جزء سوم ازماده دهم قانون اساسی معارف مصوب ذیقعده ۱۳۲۹ را حائز گردند

آقاسید یعقوب — بنده با اصل ماده موافقم ولی خواستم آقای معاون توضیح بدهند بعداز گذشتن این ماده آزادی افتتاح مدارس آیا باقی است یاخیر زیرا در جزء سوم ماده دهم قانون اساسی معارف شرایط مدیره ها ومدیران مدارس قید شده وبرای هریك درجات معلوماتی قائل شده اند صحبت در این است که بعداز تصویب این قانون آیامردم با داشتن آن شرایط در افتتاح مدارس آزادند یامحتاج است به این که وزارت معارف اجازه بدهد باین معنی که اگر دارای شرایط فوق بود وارائه نمود می تواند مدرسه مفتوح کندیا آنکه بایدبنظروزارت معارف باشد

معاون وزارت معارف — اگربه قانون شورای عالی معارف مراجعه بفرمائید این مشکل حل میشود زیرا بدیهی است این شرایطی که در اینجا قیدشده ممکن است هرکس خود را دارای آن بداندولی مشخص آن وزارت معارف است وبرحسب این قانون که مجلس تصویب کرده هرکس که خودرا واجد میداند بوسیله وزارت معارف تقاضانامه خود ش را بشورای معارف میدهدوپس از تصویب شورای عالی معارف اجازه نامه صادر خواهد شد

مذاکرات کافی بود آقا سید یعقوب جزء دوم ماده را بشرح ذیل پیشنهاد کرد

۲ — مدیر یامدیره باید محکوم بارتکاب جنحه و جنایت نشده و معروف بفساد اخلاق و عادات مذمومه نیزنباشند

با پیشنهاد فوق موافقت شده نسبت بماده واحده اخذ رای بعمل آمده تصویب گردید

تقدیم لایحه

وزیر اقتصاد ملی — یك فقره لایحه قانونی است راجع باستخدام دو نفر متخصص جهت معادن تقدیم مجلس شورای ملی میکنم

تبدیل اراضی

خبر کمسیون بودجه راجع بتبدیل اراضی حاجی آقا دیلمقانی تحت ماده واحده ذیل قرائت و مطرح شد

ماده واحده — مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه می دهد در مقابل ۳۶ طناب ۴۵۶ و ۱۴۷ گزمربع اراضی آغداش متعلق بحاجی آقای دیلمقانی در نواحی رضائیه بقیمت یکهزار و هشتصد تومان که برای فرودگاه طیاره بوزارت جنك تخصیص داده میشود املاك خالصه ذیل را (شش قلم که جمعا بیست و دو طناب و نیم است ۹۲۱۶۰ گز مربع یکهزار هشتصد تومان زمین اسکندر خان در یورتشاه سه طناب — زمین شمعون زرد در قریه کمال آباد سه طناب و نیم ششصدوپنجاه تومان زمین لازارمسیحی در یورتشاه یکطناب و چارك ۱۵۰ تومان حیاط زمین باغچه پطروس در محله عسکر خان دو طناب ۵۰۰ تومان — زمین قشه اسحق در یورتشاه سه چارك ۱۰۰ تومان — قطعه باغ کروم با ضمیمه ارض بیاض ان در تازه کند اردشاه تلکا و اعیاناً دوازده طناب ۴۰۰ تومان) که مطابق قیمت اراضی حاج مذکور است بمشارالیه واگذار نمایند

آقا سید یعقوب توضیح خواست که این اراضی که در اینجا ذکر شده آنچه درخارج شهر ارومیه واقع است چون اصطکاکی باقانون ندارد تبدیلش اهمیت ندارد ولی آنچه که داخل شهر است آیا با قانون واگذاری این اراضی به بلدیه که از مجلس گذشته و باید به بلدیه ها واگذار شود و قطعا رضائیه هم بلدیه دارد مخالف نیست؟

یاسائی (مخبر کمسیون) توضیح دادند همینطور که در مقدمه لایحه ذکر شده این اراضی کلیه در خارج شهر واقع است

نسبت بلایحه فوق با ورقه اخذ رای بعمل آمده از ۸۳ نفر عده حاضر باکثریت ۶۷ رای تصویب شد

بقلم یکی از مخبرین

صنایع و آثار در قسطنطنیه

گنبد زیبای مسجد ایا صوفیة

دیگر قسطنطنیه از بین رفته است و از لحاظ آدرس پستی این اسم از اروپا محوشده همچنانکه سن پطرز بوزغ و کریستیانیا محوشده است؛

یعنی حالا اگر کسی بخواهد کاغذش بمقصد برسد ملکه سفور را باید (استامبول) خطاب کند. قسطنطنیه دیگر پایتخت مملکت ترکیه بشمار نمیرود یعنی بعد از آن که در مدت شانزده قرن متمادی پایتخت و کرسی حکومت مملکت محسوب میشده (هیچیك از شهر های دنیا این افتخار را تا کنون حائز نگردیده که شانزده قرن متمادی پایتخت مملکت خود محسوب شود)

امروز درردیف یکی از شهرهای ایالتی در آمده است. دولت فعلی ترکیه با انتقال کرسی حکومت خود به شهر آنقره خودرا در عداد یکی از دول معظم آسیائی در آورده است.

ولی قسطنطنیه هنوز بزرگترین شهر و پرت تجارتی شرق نزدیك و خزینه بی نظیر صنایع ظریفه و معماری (بیزانتین) وبالاتر از همه یك شهر تاریخی محسوب میشود که جلال و عظمت گذشته اش هرگز از خاطرانسان متمدن محو نخواهد گردید.

با تغییر نام یا تغییر رژیم حکومت درخشندگی و صفا و تشعشع آن تیره نخواهد گردید و حقایق تاریخ آن تغییر نخواهد یافت. سالها قبل از اینکه قسطنطین اشهر را پایتخت مملکت در سال ۳۳۰ میلادی قرار دهد تاریخ آن شروع شد و اگر چه اسم قسطنطنیه دلفریب میباشد ولی در نام قدیم بیزانتین یا بیزا متیوم یك اثر سحر آمیزی است که هنوز هم از خاطر ها فراموش نمی شود.

کلمه بیزا متیوم به استامبول کنونی اطلاق می شود بطوری که مطلعین و متتبعین آگاهی دارند مأخوذ از کلمهٔ (بیزاس) لیدر و پیشوای یکدسته از کوچ نشینان (مگارا) میباشند که بنیاد آن شهررا درسنهٔ ۶۶۰ قبل از میلاد گذاردند.

بنابر این تاریخ متمادی و پیوست این شهر مشتمل برادواری است که بالغ بر ۲۶۰۰ سال میگردد ودرطول این مدت جای بسی تعجب است که ترکها هیچ بعظمت تاریخی و صنعتی شهرخود نیافزوده اند.

منشاء هلال

من میخواهم بدون پروا وبیم از کسی بگویم که اصلا در ترکیه هیچ صنعتی وجود ندارد وآنچه در آن یکزمان وجود داشته و بقایای آن هست اصلا از بیزانتین و ایران و عربستان اقتباس گردیده است.

بسیاری ازترکها درایام خیلی پیش فقط راه یغما واستقراض وعاریه کردن وخود را برنك دیگران در آوردن را یاد گرفته بودند واکنون آن طور نیست ولی مردم آن دیار نمی دانند چگونه وجود خود را منشاء اثری گردانند و قوه ایجاد وانشاء را در خود بیافرینند ترکها فاقد قوهٔ اختراع بودند چنان که نتوانسته اند تدبیری برای ابداع وطرح یك علامت ونشانهٔ ملی بیاندیشند.

هلال که نشانهٔ ملی ترکها شمرده می شود ابدا ارتباطی با اسلام ندارد چه هلال یکی از بقایای صنعت وآثار بیزانتین اولیه میباشد.

وقتی فیلیپ مقدونی شهر قسطنطنیه را در سنه ۳۳۹ قبل از میلاد محاصره نمود شبیخون وی بنظر مدافعین نوری بود که بغتتاً ازآسمان بزمین نازل گردید.

این نور که بنظر مدافعین خیلی عجیب مینموده شاید ستارهٔ ذوذنب یا احجار ساقطه آسمانی بوده است چنان که نگارنده خود نظیر آن را امسال درماه سپتامبر با درخشندگی و تابناکی خیره کننده ای در آسمان بحر آژه دیدم اهالی بیزانتین نور مزبور را آیتی آسمانی و توفیق الهی برای خود تصور کردند و از آن روی هلال نیمه ماه وستاره را نشانهٔ کشوری نموده و آنرا معمول کردند وحتی درمسکوکات نیز استعمال نمودند.

نام آن مسکوك را (بیزآنت) گذاردند و سالهای سال اهمیت و رواج این مسکوك در دنیای آنروز کمتر از سلطه و امتیاز مالی لیره انگلیسی در دنیای امروزنبود.

وقتی ترکها قسطنطنیه را در سال ۱۴۵۳ در حیطهٔ اقتدار خویش آوردند هلال ماه و ستاره را همان موقع که شروع بساختن معابد و مساجد نمودند بعنوان علامت و نشانهٔ ملی انتخاب نمودند ولی وقتی خواستند ابنیه ومساجدی بسازند کاری نتوانستند بکنند جز آنکه از روی مسجد صوفیه تقلید کنند، همین طور معبد بزرك بیزانت که توسط ژوستینیان بین سنه ۵۳۲ و ۵۳۷ میلادی ساخته شد وکلیه مساجد ترکیه تاکنون غیر ازچندمناره وگلدسته به آن بنای با عظمت که حاکی از سادگی و زیبائی معماری آنزمان میباشد اضافه نشده است

عظمت حیرت آور و ابهت و شکوه قسمت داخلی مسجد صوفیه و سادگی وتناسب کامل آن موضوعی است که فقط قلمهای توانای نویسندگان عالیمقام ازعهدهٔ تشریح آن برمی آید وبس وچون نویسندگان زمینهٔ خالی نگذارده اند نگارنده را آن استطاعت وتوانائی فکری نیست که چیزی برآن بیافزایم. فرگوسان در باب آن معبد می نویسد «کاملترین وزیباترین کلیسائی که تا این زمان بدست اقوام مسیحی بنا شده است» فردریك هاریسن میگوید «یکی ازابدع بدایع تخیلات بشری است در تاریخ معماری عالم زیرا شموخ وزیبائی ولطافت را باهم ترکیب نموده وآرایشات وتزیینات معماری رابا مصالح وابزارهای خلل ناپذیرتوأم ساخته است وباآنکه بسی کهن سال تراز معبد وست می نستر لندن میباشد و دو برابر آن روزگار دیده معذلك کمتر ازآن دستخوش شکست و آسیب شده است وبیش ازآن هم دوام خواهد کرد»

اگر خواسته باشیم از روی عدالت و نصفت قضاوت کنیم باید تصدیق کنیم که ترکها نسبت به ایا صوفیه بد رفتاری نکرده اند. قطع نظر ازچهار منارهٔ خارج وقبه های سبزی که باآیات قرآن در قسمت داخلی نوشته وبدان اضافه کرده اند دیگر لطمهٔ شدیدی که توازن وتناسب آن بنارابرهم زند بدان واردنکرده اند ولی یك اقدام قابل تأسف آنها این بود که خاتم کاری های گنبد با رنك آمیزی ها و طلا های روکش گنبدرامحو کرده اند.

این عمل روی عناوین مذهبی قابل عفو و اغماض می باشد ولی امروز دیگر وقت آن رسیده است که صوفیه را نه تنها یك مسجد یا معبد و کلیسا محسوب نمود بلکه یك منارهٔ تاریخی یایك موزهٔ صنعت بایدبشمار آورد.

بلاشك این خاتم کاری هم اکنون موجوداست زیرا با دوربین های قوی هنوز می بینم که در جائیکه رنك از روی آنها رفته دانه دانه و کاهی قطعات بالنسبه بزرگی ازآنها باقی مانده است. وقت آنست که این مطلا کاری وتذهیب و رنگها را از روی آنها محو کنیم و نقاب از چهره زیباترین خاتم کاریهای (بیزانتین) برداریم.

من اعتقاد کامل دارم که مصطفی کمال پاشا قائد ترقیخواه و منور الفکر کنونی ترکیه با این نظریه مخالف نیست و خلیل بیك (که اقداماتش در تنظیم و ترتیب و توجه عتیقات موزه دنیا را مرهون او گردانیده است) قویا با آشکار کردن وبرداشتن نقاب تذهیب و رنك و غیره از چهره زیبا ترین خاتم کاریهای دنیا مساعد و همراه است ولی تمام این عملیات متوقف برپول و اعتبار است که فعلا ترکیه از عهده آن بر نمیاید

از قراری که شنیدم کلیه مخارج آن بالغ ۱۰،۰۰۰ لیره انگلیسی می باشد و در تحت مراقبت و نظارت خلیل بیك رجاء واثق است که این کار در کمال خوبی انجام خواهد شد.

آیا یکنفر ملیونر صنعت دوست در تمام انگلستان یا اتازونی پیدا نمیشود که صد هزار لیره بدهد و بزرگترین آثار صنعتی خاتم کاری را در عالم نمایان سازد؟

مجلس ترحیم

آقای میرزامحمد رضای عمیدی (عمید الشعراء) والد محترم آقای عمیدی نوری وکیل رسمی عدلیه دیشب دارفانی را وداع گفتند، فقید مزبور از خدام علم و معرفت و تمام عمر خود را صرف خدمت بمعارف نموده و اخیرا معلم علوم عالیه ادبی بودند — آقای میرزامحمد رضای عمیدی درمطبوعات وادبیات نیز خدماتی داشته و سوابقی در خدمت بعالم مطبوعات داشته اند. مجلس ترحیم آن مرحوم از بعد ازظهرامروز در دارالوکالهٔ آقای عمیدی نوری واقعه در خیابان امیریه کوچه مهندس السلطنه تا فردا ظهر منعقد است.

✿✿✿

ما از واقعهٔ مؤلمه فوق متاسف و به بازماندگان آن مرحوم مخصوصا آقای عمیدی نوری تسلیت میدهیم.

قرارداد بین المللی

برای جلوگیری از اشاعه و معامله نشریات مخالف اخلاق

لایحه پیشنهادی دولت بمجلس — ۳ —

ماده پانزدهم — هرگونه اختلافی که بین دول متعاهد راجع بتفسیر یا اجرای این قرار داد پیش بیاید در صورتیکه با مذاکرات مستقیم حل نشود برای تسویه بدیوان دائمی داوری بین المللی مراجعه خواهد گردید.

چنانچه دول معاهدی که بین آن ها اختلاف بروز کرده و یا یکی از آنها امضاء کننده و یا قبول کننده پرتکل امضای دیوان داوری بین المللی نباشند اختلاف آنها بنا به میلشان باید بدیوان دائمی داوری بین المللی و یا بحکمت ارجاع شود

ماده شانزدهم — چنانچه پنج دولت امضاء کننده با ملحق شونده تجدید نظر در این قرار داد راامضا نمایند شورای جامعه ملل باید کنفرانسی برای این مقصود ترتیب بدهد در هر صورت شورای جامعه ملل در آخر هر دوره پنجساله تناسب انعقاد چنین کنفرانسی را درمد نظر خواهد گرفت

بنا علیهذا اختیار داران امضاء کننده ذیل قرار داد را امضا نمودند.

در ژنو بتاریخ ۱۲ سپتامبر ۱۹۲۳ به دونسخه اصلی که یکی دردفتر جامعه ملل ودیگر دردفتر دولت جمهوری فرانسه خواهد ماند نوشته شد

آلبانی — اطریش (بقید تصویب دولت اطریش) — بلژیك — بلغارستان — چین — کلمبیا باتصویب پارلمان) کستاریکا (بقید تصویب دولت کستاریکا) کوبا دانمارك (در موقع امضای قرار داد نشریات مخالف اخلاق حسنه نماینده دولت دانمارك راجع بماده ۴ و ماده ۱ اعلام میدارد وبرطبق مقررات قانون دانمارك اعمال مذکوره در ماده ۱ این قرار داد وقتی قابل مجازات است که در ماده ۱۸۴ قانون جزای دانمارك قید شده باشد ماده ۱۸۴ میگوید هر کس نوشتجاتی مخالف اخلاق حسنه منتشر نموده یا بفروش برساند و یاتوزیع و بطریق دیگری اشاعه دهد یا تصاویر قبیحه را در معرض تماشای عمومی قرار دهد مجازات میشود بعلاوه باید متذکر بود که قانون مطبوعات در دانمارك حاوی مقررات مخصوص راجع بکسانی است که میتوان آنها را برای جرمهای مطبوعاتی تعقیب نمود مقررات مزبوره شامل اعمال مذکوره در ماده ۱۸۴ قانون جزا نیز خواهد بود تا اندازهٔ که اعمال مزبوره رابتوان بعنوان جرمهای مطبوعاتی تلقی نمود اجرای قانون دانمارك در این مسائل محتاج بتجدید نظر در قانون جزا است که قریبا بعمل خواهد آمد

اسپانی فرانسه بریطانیای کبیر (اعلام میدارد که امضای آن شامل هیچ یك از مستعمرات متصرفات ماوراء بحار — ممالك تحت الحمایه یا اراضی دیگری که تحت حاکمیت و یا اقتدار اعلیحضرت پادشاه انگلیس میباشد نیست) یونان — هائیتی هندوراس — (بقید تصویب دولت هندوراس) مجارستان — هندوستان — ایطالیا — لتونی — لیتوانی لوگرامبورك — هلند — ایران (پرنس ارفع الدوله از طرف ایران به قید تصویب دولت امضاء کرده است) لهستان — سالوادر — دولت سرب و کروات و اسلون — سیام (دولت سیام حق کامل برای خود محفوظ میدارد که مدلول این قرار داد را نسبت به اتباع خارجه نیز درسیام بر طبق اصولی که برای اجرای قانون سیام نسبت به اتباع خارجه معمول است بموقع اجرا گذارد) سویس — چکواسلواکی — اروکوی زلاند جدید — (این امضا شامل ساموای غربی که تحت قیمومیت زلاند جدید است نیزمی باشد)

از عراق

بوسیله مخبر اداره

در اطراف انتخابات

نظر باینکه یکعده هشت نفری (ازجوانانی که برای خود داری از انتخابات به نشر بیان نامه و دعوت ملت برای (متینك) اقدام نموده بودند) وبموجب ماده (۸۹) قانون عقوبات بغدادی محبوس شده بودند ازاطراف بوسیله جراید بعناوین مختلفه آنها را تبریك و تهنیت گفتند اولین قافله وطن پرستان بشمار رفته اند.

عدم رضایت احزاب

از قراریکه جریده (الزمان) مینویسد عریضهٔ از طرف احزاب حاکی از عدم رضایت از حالت حاضره و اوضاع سیاسی بدربار اعلیحضرت ملك فیصل تقدیم گردیده است

مراجعت مخبر تایمس از ایران

مسترهارس مخبر روز نامه تایمس لندن که بایران رفته بود ببغداد بازگشت نموده وتاده روز دیگر متوقف خواهد بود.

سفیر ایران

آقای سمیعی سفیر شاهنشاهی ایران در بین النهرین که برای رسانیدن عائله بکرمانشاه حرکت کرده بودند محتمل است امروز مراجعت نمایند

تنزل قیمت گندم و جوو ترقی برنج

نظر بزیادی اجناس و کمی خریدار قیمت گندم و جو صدی پنج تنزل نموده و برعکس برنج نسبت بهفته گذشته صد ده ترقی کرده.

درخواست تخفیف در قیمت نفط

عریضه ازطرف یکعده زارعین وفلاحین که بوسیله ماشین های مختلفه زراعتهای خود را آبیاری میکنند بحکومت تقدیم و درخواست شده که با شرکت نفط وارد مذاکره و در قیمت نفط تخفیفی دهند.

توسعه معارف بنابرغبت فوق العاده مردم

با وجود تصمیم قطعی حکومت بین النهرین بقبول نصایح مستشار مالی «مسترهلتن یانغ» در تقلیل بودجه و الغاء پارهٔ وظائف معذالك وزارت معارف نظر بکثرت میل ورغبت اهالی بمدارس هذه السنه در حدود بیست باب مدرسه ابتدائی «۶ کلاسه» و دو باب مدرسه متوسطه در مرکز و اطراف بر مدارس سال گذشته افزوده و جدیدا افتتاح نمود ودرنظر دارد سه باب مدرسه متوسطه دیگر نیز تاسیس نماید. و بهر جهت میتوان گفت معارف بین النهرین در اینمدت پیشرفت رضایت بخش وقابل تمجیدی حاصل نموده

حزب جدید درعراق

طرفداران حکومت و اوضاع حاضره حزبی باسم (حزب العهد العراقی) تاسیس نموده و تحت مواد چهارگانه پروگرام آن درجراید درج شد.

تعداد کلیه زندانیان

در اوایل اینماه شمارهٔ کلیه محبوسینی که در زندان های حکومت بین النهرین محبوس شده اند بالغ بر ۳۷۵۰ نفر شده در صورتی که قبلا پنجهزار نفر بود.

عریضه حزب وطنی

عین عریضه حزب وطنی بامضای محمد جعفر ابوتمن معتمد حزب که در موضوع احتجاج و عدم رضایت از اوضاع سیاسی حاضره تقدیم اعلیحضرت ملك فیصل شده بودامروز مفصلا در جراید محلی درج شده

پول و بانك داری

اسم کتابی است که نگارنده آن مصطفی خان فاتح و در مسائل ذیل بحث میکند: پیدایش پول — معنی پول وارزش آن — جنبهٔ اقتصادی تولید و مصرف طلاونقره سکه وحق ضرب — واحدپول طلا — پول کاغذی و اعتبار — اثرات جنك بین المللی در پول — پول ممالك خارجه — نرخ اسعار خارجه — تکامل پول ایران — بحران اخیر وپول جدید ایران — بانك داری — پیدایش بانك — اقسام بانك — بانکهای تجارتی و معاملات اعتباری — ذخیره بانك — بانك مرکزی — خدمات اقتصادی بانك — صرافی و بانك داری در ایران

کتاب فوق در کتابخانهٔ ابن سینا دراول خیابان شاه آباد ودر کتابخانهٔ تهران و مطبعهٔ روشنائی خیابان لاله زار از قرار جلدی پنج قران بفروش میرسد نمره اعلان ۴۶۳۵

امتیاز ذغال سنك مشهد

راپورت کمسیون اقتصادملی راجع بامتیاز ذغال سنك مشهد برای شوردوم مطرح وماده اول قرائت گردید

آقاسید مرتضی وثوق — خیلی میل داشتم آقای وزیر اقتصاد تشریف داشتند باین قسمتی که عرض میکنم توجه میفرمودند بعقیده بنده در این موقع که اوضاع اقتصاد باین طور است باید وسایل تولید ثروت را فراهم کرد و این قضیه امتیازات را توسعه داد ولی وزارت اقتصاد از دادن امتیاز طفره میزند برای آن که همه از این منابع به توانند استفاده کنند خوب است لایحهٔ راجع بامتیازات بمجلس بیاورند که هر کس بخواهد تحصیل امتیازی کند درصورت واجد بودن آن شرایط تقاضا نامه اش پذیرفته شود وهرکس باآن شرایط کلی موافقت ندارد

شیروخورشید سرخ

و آسیب دید کار دماوند

بالاخره جمعیت شیر و خورشید سرخ تصمیم گرفت کار های مربوطه منطقه آسیب دیدگان دماوند را تحت نظر وعملیات خودقرار داده وتصمیمات مقتضی برای رفاهیت و رفیع نگرانی مردم اتخاذ نماید .

البته از جمعیت خیریه مزبور جز این انتظار نمیرفت زیرا بطوری که تاکنون دیده شده در هرموردی که بلاهای طبیعی یاساکنین این مملکت دست بگریبان گردید جمعیت‌شیر وخورشید وظایف نوعی خودرا بخوبی انجام داده واینک نیز انتظار عمومی این بود که برای رفع تشویش معیت زدگان دماوندوتابین آسایش ساکنین آن حدو اقدامات لازمی بعمل آورد .

در تعقیب اقداماتی که از روز بروز زلزله در منطقه دماوند ازطرف جمعیت شیر و خورشید سرخ ازحیث اعزام طبیب ودوا شده بود اخیرا دو دستگاه چادر از وجوه ذخیرهٔ جمعیت شیر و خود شید سرخ خریداری و پیروز بوسائل سایرین آنه ، مبارك آباد ، ده سادات و کوه ناحیهٔ مزبور که بیشتر دچار خسارت شده اند ارسال گردید . چادر های شیر وخورشیدسرخ بین خانواده های بیچاره‌ئی که دوزخمت بوده اند توزیع شده است

فوق العاده انتقاد یافت موضوع کمك ومعاونت در حق آسیب دیدگان مطرح ودرنتیجه تصمیم گرفته شد که جمعیت نیروز و کلیه کار های مربوطه بدماوند و معاونت های لازمه بمردم را ازحیث‌تسیرات ، ساختمانها ، ایجادخانه‌های موقتی ، وغیره مستقلا تحت نظر قرار دهد .

پس‌از قدری مذاکره آقای ممتازالدوله که از رجال بصیر و خیرخواه و آگاه‌کاران میرز جمعیت نوع پرور شیر وخورشید هستند داوطلب و انتخاب گردیدند که با اختیارات‌نامه بدماوند عزیمت نموده و در اسرع وقت با تبادل‌نظر با معتمدین محل هرنوع اقداماتی که برای‌تأمین آسایش و رفاهیت مردم ضروری است به عمل آورند . ضمناً مقرر گردید آقای ممتازالدوله هر نوع احتیاجاتی که برای آسیب دیدگان، لازم میدانند پیشنهاد نمایند که فوراً از طرف جمعیت بموقع اجرا گذارده شود . بر طبق مذاکرات و تصمیماتی که گرفته شده آقای ممتازالدوله در ظرف دو ابدا تمام منطقه را بامطالعات کامل رسیدگی خواهند کرد و سپس شروع به اقدام‌خواهند نمود .

آقای ممتاز الدوله تصمیم دارند مدتی را در دماوند توقف نمایند تا موقتی شوند‌گزارشات عمومی را از حیث تهیه منازل گاه و غیره تامین نمایند

قانون امتیاز معادن دخال‌سنگ مشهد

قانون فوق بس‌از اصلاحاتی که درپارهٔ مواد آن بعمل آمده بقراری که ذیلا درج میگردد امروز از تصویب مجلس گذشت :

ماده اول — مجلس شورای‌ملی وزارت اقتصاد ملی اجازه میدهد که امتیاز انحصاری مانع للبیر استخراج و استفاده از معادن ذغال سنگ اطراف شهر مشهد را تا ۱۲ فرسخ‌ازهر طرف به آقای‌محمد ولیخان اسدی که‌دراین‌قانون بنام صاحب امتیاز مذکور میشود مطابق شرایط ذیل واگذار نماید

ماده ۲ — مدت امتیاز‌پانزده سال‌وابتدای آن تاریخ امضای قرار دادی است که بین وزارت اقتصاد ملی و صاحب امتیاز برطبق‌این قانون منعقد شود که و پس از انقضای‌مدت مزبور در صورت تصمیم دولت باعطای امتیاز اجرای استخراج فعلی باتمامی شروط حق تقدم خواهد داشت

ماده سوم - صاحب امتیاز باید منتهی تا شش‌ماه بعد از تاریخ اعطای امتیاز استخراج ذغال سنگ را ازروی نمونهٔ ۶ از ابتدای سال سوم بهره‌برداری برساند . از ابتدای سال سوم عملیات امتیاز خود تصور نماید مراتب راکتبا با ذکر ادله و براهین بوزارت اقتصاد ملی اطلاع داده و بتصدیق وزارتخانه مزبور برساند و در عین حال اقدامات فوری و مؤثر، برای تنظیم جریان امور معادن و رفع تاثیرات قوه مزبوردرحدود امکان بنمایدوزارت اقتصاد نیز باید ظرفیعی خودرا منتهی درظرف جزء‌مدت مذکور اقدام جبران خسارت ازشایه سوانحی که در حین اجرای و ظیفه متوجه عملیات صاحب امتیاز شده بعهده صاحب امتیاز واگذار نماید

ماده چهارم — صاحب امتیاز باید منتهی تا سه ماه از تاریخ تصویب‌این قانون محلهای برای امضاء و مبادله امتیاز تعیین نماید

ماده پنجم — معادن ذغال سنگ مشمول این امتیاز را بترتیب ذیل صاحب امتیاز باید بقدر کفایت استخراج نماید

۱ — معادن ذغال سنگ واقعه در حوزه این امتیاز که قبل از اعطای امتیاز باجاره واگذار شده است پس از انقضای‌مدت اجاره مشمول این امتیاز خواهدبود

۲ — فروش یا رهن یا هرگونه معامله که این امتیاز با موسسات مربوطه آنرا کلا یاجزءً باشخاص یا موسسات یا شرکتهای‌خارجه منتقل نماید منوط بموافقت کتبی وقبلی اداره مخصوص اقتصادی که برای‌تأمین آسایش و رفاهیت عمومی ضروری است به عمل آورند . ضمناً مقرر گردید آقای ممتازالدوله برای هر نوع احتیاجاتی که برای آسیب دیدگان، لازم میدانند پیشنهاد نمایند که فوراً از طرف جمعیت بموقع اجرا گذارده شود . بر طبق مذاکرات و تصمیماتی که گرفته شده آقای ممتازالدوله در ظرف دو ابدا تمام منطقه را بامطالعات کامل رسیدگی خواهند کرد و سپس شروع به اقدام‌خواهند نمود .

آقای ممتاز الدوله تصمیم دارند مدتی‌را در دماوند توقف نمایند تا موقتی شوند‌گزارشات عمومی را از حیث تهیه منازل گاه و غیره تامین نمایند

استخدام متخصصین معدن

لایحه ذیل امروز از طرف آقای فروغی تقدیم مجلس گردید

ساخت محترم مجلس‌شورای ملی

برای تفتیش و استخراج‌معادن‌واستفاده از ثروت معدنی که بانواع و مقادیر زیادی در نقاط مختلفه ایران موجود است و برای تهیه وسایل حصول این منظور که گمك مهمی بامسلاح و بهبودی اوضاع اقتصادی مملکت مینماید دولت در نظر گرفته است یکدفر مهندس معدن و یکنفر شیمیست معدن برای مدت دو سال از اتباع دولت آلمان‌استخدام نماید لذا مادهٔ واحده ذیل را پیشنهادوتصویب آن را استدعا مینماید :

مادهٔ واحده — وزارت اقتصاد ملی مجاز است یکنفر مهندس معدن و یکنفر شیمیست معدن برای مدت دوسال جهت‌تفتیش و استخراج معادن با شرایط مقرره‌در قانون استخدام کند بشرحیکه در پیشنهاد فوق رای گرفته شده تصویب گردید

در بندرجز : — مشغول تکمیل عمارت مسافرین و لوله‌کشی ایستگاه هستند

درگیرزشت : ساختمان عمارت مسافرین و لوله های داخل آب و چاه آب قریب باتمام‌است

در اشرف : — مشغول ساختمان چاه آب و عمارات مسافرین و مکسوئی و دیده‌بان و تسطیح و طراز وشن ریزی ایستگاه می باشند .

درفنگا : شالوده عمارت مسافرین بتون ریزی و عمارت مسکونی گود برداری شده و طراز و تسطیح خط بین بیکا و ساری در جریان است .

پل‌تجن : — در آنجا مشغول تراش قلب کنار رود خانه و پر کردن اطراف پایه چاه آب هستند

۲ — شالوده عمارت دیده‌بان بتون‌ریزی شده است

۳ — حاکبرداری وبتون ریزی عمارت مامورین خط تماشده است

۴ — سوار کردن صفحه متحرك قرب باتمام میباشد

۵ — مشغول شن ریزی و تسطیح‌وطراز حضوط ایستگاه میباشند

در علی آباد :

۱ — مشغول گود بر داری و شالوده ریزی عمارات مسافرین و مسکونی و انبار مال‌التجاره و سکوی سوارشدن‌میباشند

۲ — تسطیح و طراز خطا ایستگاه در جریان است

خط آهن جنوب

درتعقیب امضاء و مبادله کنترات مسیو حجمه‌سوا و کی مهندس ژاپونی که مطابق‌قانون مصوبه برای ادوار راه آهن جنوب استخدام گردیده است مهندس مشار الیه برای آبیران عزیمت نموده ، قریبا وارد خواهدشد، وبقرار اطلاع حاصله از طرف وزارت طرق‌وشوارع برای انتخاب مهندسین ایرانی و اعزام آنها به جنوب جهة شروع عملیات تکمیل خط مزبور و بتن ریزی و غیره مطالعات کافیه بعمل‌وبك عده نیز انتخاب وتعیین شده اند و همانطوری که اطلاع داده‌بودیم‌تقدیم‌اوراق‌وشروع بکار خواهند شد

لایحه عوارض رشت

صورت لایحه قانونی عوارض لایحه رشت از طرف وزارت داخله تکمیل و هیئت دولت تقدیم گردیده وتقاضا شده است که تصویب آن اقدام نماید که زود تر بموقع اجراء گذارده‌شود‌وقرار معلوم عایدات‌عوارض مزبور طوری پیش بینی گردیده است که اعتبارات لازمه آن جا و تاکنادی مؤسسات مربوطه آن باعایدات پیش بینی شده ادا زه خواهد شد .

راه‌آنلیس اردستان

برانر وصول نوشت آقای رضا قایخان سپاهی کماز طرف وزارت طرق وشوارع مامور معاینه و برآورد مخارج ساختمان راه ناتمین بادرستان ونطنز شده بود چون مخارج‌را بدو قلم یکی برای ساختمان اسامی دیگری برای افتتاح وجوه بقدر کردن ذکر نموده بود اینك اعتبار افتتاح راه مزبور تصویب مقام وزارت طرق رسیده و بمشارالیه ابلاغ که کارهای طرق اصفهان را اداره میکند تلگرافا دستورداده شده که‌مقدمات شروع بکاررا تهیه و هرچه زود تر شروع باقدامات در آن راه بشود .

عدم وقوع زلزله

اطلاع تلفونی واصله از دماوند حاکی است که دراین چند روزه هیچوجه زلزله‌شده مرغوب تهیه و برای صدور تقدیم گردد هر اندازه که در تهیه خوبی‌چنین آن دقت‌شود بهمان نسبت در بازار های تجارتی مورد‌توجه

از پروکیل

پول ایران در جیب خارجیها

دیروز برحسب دعوت یکی ازدوستان بلژیکی خود برای صرف چائی بعمارت ظهیر (مری گیری) رفتم اگرچه وضعیات تجملی و زندگانی لوکس آن کاملا از حدود بودجه یکنفر معمول افزونی داشت ولی از آنجائیکه مهمان بودم و معروف باست عرقب مخالفتی هم میبخورد با کمال میل دعوت دوستن عزیز خود را که یکی از شعبین لین درجه اول بلژیك و دارای یك زندگانی متکفه جوئی‌است پذیرفتم

من چون از عادت مألوف دوستم‌اطلاع داشتم که پس از صرف چائی و رفعی حتماً میل بیازی قمار خواهد نمود و نیز چندان بی میل نبودم که پس از دخول در این محافل لوکس برای حس کنجکاوی و مطالعه روحیات و اخلاق جوانانی که در این محافل مباشرت و رفت و آمد میکنند اظرف خاص راهم‌برده باشم ذیل ورقه عضویت را که دو ستم بمن عرضه داشت فوراً امضاء نمودم وپس از تهیم وجه اشتراك ماهیانه بصندوق دار مخصوص مزبور داخل قمار خانه شدیم

جالبیکه در روی میز — بالکارا — برای دوست من قبل رزرو و تهیه بودند اتفاقا واقع شده‌بودیم‌ولی‌بای پیرمرد موسفیدی که من فوراً ایشان را شناختم که یکی از متمولین و تجار معتبر طهران است . . .

ترتیب مکان و قاعده باری دو ست من را بما همان متمول ایرانی عرض کرده ورقب بازی نمود . . .

بازی شروع شد بعد از چندگردش ورق بانك بدوست من رسید بیعدد لوئی «دوبست وبیست تومان»بانك گذاشت حریف ایرانی بانکو گفت و بانك دو برابرشد آقای ایرانی بانکو گفت باخت ، چهار برابر، باخت برابر ، شانزده برابر ، ده را آقای ایرانی‌مرتب بانکو گفتند وباختند دوست من‌دست را پاس داد دست پاس داده را یکنفر به پنج هزار لوئی قبول کرد باز تجار طهرانی‌بانکو گفتند و باختند، ده هزار لوئی بست هزارلوئی همانجین ایشان که همه را بدد بخوبی می شناختم با کلمات مداهنه خیز که امروز شا نس نیست ، ورق جداد است . برای شما این مبلغ اهمیت ندارد حالا بس است شب میا ئیم شما عالیا شب ها خانمی دارید و غیره و غیره‌ایشان را از روی میز باکارابلند کردند

تصور نفرمائید در وقتیکه ایران بافرق اقتصادی دچار گردیده و اولیاء امور و با یك جدیتهای تحسین آمیز با پذیری حالات مالیه و رفع بحران اقتصادی میکوشند آیا جای تاسف و تحسر نیست که تجار ایرانی و متمولین‌بی‌انصاف کرور کرور پولهای خود را در سالن قمار خانه ها و رقص خانه ها به‌جیب خارجی هدا دلول مقررات اقتصاد‌ازدید دود و در اینصورت خود را مسئول ندانسته پشت پا به تمام حیثیات ملی و عثون‌اجتماعی خود می زنند

اصفناك تر از این حالت آن مطلبی‌خدا نا شناسی است که این گونه اشخاص را باین قسم محافل و مجلس رهنمائی میکنند و ابداز وظیفهٔ خود که در مقابل دولت‌و ملت بر گردن دارند اطلاع و وقوفی‌ندارند **امضاءمحفوظ**

تصور کرد عملیاتی برخلاف صرفه و صلاح نشود بلاوه هنوز متخصصین دو لت استخدام نشده‌اند اینطریق ممکن‌است‌هرروز‌اسباب تعطیل کارها فراهم‌کند

وزیر اقتصادملی— اسباب تضییع وتعطیلی درکار نخواهد بود فعلا هم وزارت اقتصاد در خمشك کارمبتدیك ومتخصص هم‌کنترات میکند اگرمتخصص نبودکسی هم‌کاری بعملیات‌صاحب امتیاز ندارد ولی اگر متخصص بود جلب نظر اولازم است واین قضیه برای احتیاط است که اگرچیده شدصاحب‌امتیازیا ازدراه چهل پارا‌سنك باعث خرابی معدن شده دستور بدهند واورفع نواقص کند

ضربت زده — بنظر بنده قسمت اخیر این ماده برای صاحب امتیاز خطر ناك است زیرامکان است متخصصین‌درحین عمل‌چیزهائی بیجای‌ماده هشتم اقدشت

دشتی — در این ماده میتوبید پنجال اول ازپرداخت مالیات وعوارض‌معاف است بنده فهمیدم‌معافیت پنجسال‌اول‌برای‌چیست وقتی‌که از عایدات خالص باید حق الامتیاز دولت بدهد جهت تعادد که پنجسال اول پس‌ازتصویب

وزیراقتصادملی توضیح دادند که‌خواستیم صاحب امتیاز بداند که در پنجسال اول هرچه عایدات دارد متعلق بخودش است و چون در سالهای اول‌عایدات زیادی ندارد ما هم بخودش نسبت بقیه ماده دادیم

بماده هشتم رای گرفته تصویب و ماده نهم قرائت شد

آقا سید یعقوب بنی‌صدر اظهار داشت که چون قبلا از طرف مبادرت بطریق مناقصه اقدام شده و پیشنهاد دهندگان بیشتر حاضر شده‌اند که بیش از صدی ۲۵ سهام راسکن‌است باتباع خارجه‌فروخت

پس از توضیح مخبر کمیسیون ماده فوق رای‌گرفته تصویب وماده هشتم لایحه مبنی باجازه داشتن صاحب‌امتیاز که‌متخصصین خارجی استخدام‌کند‌قرائت‌شد

بالنائی — بنظر بنده قانونی نیست که کسی را از استخدام مستخدم خارجی منع کرده باشد وزارت اقتصاد ملی حق این اجازه را تفهمیدم برای‌چیست عقیده دارم‌باید‌حذف‌شود

آقاسید یعقوب توضیح داد که استخدام متخصص خارجی اگر برای کار های شخصی مثلو دوری باشد البته احتیاجی باجازه مجلس نیست ولی در این مورد که امتیاز گرفته می شود باید با اجازه مجلس باشد چنانچه‌در امتیازچاه نفت آوردین هم اجازه استخدام متخصص خارجی داده شد .

کازرونی نیز عقیده به حذف ماده موردبودادشت

مخبر کمیسیون توضیح داد که این ماده برطبق‌پیشنهاد صاحب‌امتیازتنظیم‌شده ولی‌کمیسیون دولت‌اسراری درتوسیع‌آن ندارد

بماده هشتم رای گرفته رد و ماده نهم بجای‌ماده هشتم قرائت شد

دشتی — در این ماده میتوبید پنجسال اول ازپرداخت مالیات وعوارض‌معاف است بنده فهمیدم‌معافیت پنجسال‌اول‌برای‌چیست وقتی‌که از عایدات خالص باید حق الامتیاز دولت بدهد جهت تعادد که پنجسال اول پس‌ازتصویب

وزیراقتصادملی توضیح دادند که‌خواستیم صاحب امتیاز بداند که در پنجسال اول هرچه عایدات دارد متعلق بخودش است و چون در سالهای اول‌عایدات زیادی ندارد ما هم بخودش نسبت بقیه ماده دادیم

بماده هشتم رای گرفته تصویب و ماده نهم قرائت شد

آقا سید یعقوب عقیده داشت ماده فوق بهتر این است که در ظاهنامه نوشته شود

آقای وزیر اقتصاد ملی توضیح دادند برای آنکه قیل لزومی نداشت این‌ماده در لایحه گنجانیده میشد بلکه این قسمت راباید در قرار داد بنویسیم که اگر با این

فرانسه باد و تعداد بیکاران

در عرض هفته گذشته تعداد بیکاران کمتر از پیش شده و اینك در تمام‌مملکت فقط ۹۰۳ (نهصد و چهار نفر) بیکاروجود دارد . وضعیت صنعتی بدوجه رضایت بخشی رسیده است که ۱۷۰۲۹ تقر کارگرخارجی اجازه داده شده است که در فرانسه رحل اقامت افکنند و توطن اختیار کنند

شرایط موافقت کرد امتیاز بدهیم و ۱لا ندهیم

پیشنهاد فوق رای گرفته رد شد

کازرونی پیشنهاد کرد ازعبارت«وزارت مزی الیها می تواند تا آخر ماده حذف شود »

وزیر اقتصاد ملی توضیح داد که صاحب امتیاز مجبور نیست امتیاز بگیرد و اگر دید این شرایط بضرر او است قبول نمی‌کند حالا که قبول کرده معلوم است این شرایطرا مضر نمیداند

پیشنهاد فوق رای گرفته رد شد و پیشنهاد فیروز آبادی ازطرح حذف ماده فوق قرائت گردید در زمینه پیشنهاد خود اظهار داشت اگر این ماده از مجلس گذشت دیگر تغییرش ممکن نیست‌ول، اگر در ظاهنامه‌نوشته شد ممکن است هر رو ز که مقتضی ندیدند حذف کنند

مخبر کمسیون توضیح داد علت‌وحشت آقایان از این ماده معلوم نیست برای تجربه و قضاوتی‌وزیر چه راجع باختلاف راجع به ماده نیست بلکه صاحب امتیاز یك وظایفی دارد که با ید عمل کند واگرعمل‌نکرد برحسب این ماده‌اقدام میشود‌که اجرا کند

بماده چهارم رای گرفته تصویب وماده پنجم قرائت شد چون مخالفی نداشت اخذرای شده تصویب و ماده ششم قرائت شد

آقا سید یعقوب نیز مواردی که بموجب ماده ششم میادرت به آن بدون قبول هیچگونه عذری موجب الغای امتیاز است در صورت تخلف صاحب امتیاز از مقاصل‌هر یك از تعهدات مذکوره در این امتیازوزارت‌اقتصاد ملی مراتب را بمشار الیه اخطار وامهلت کافی برای رفع تخلف موضوع اخطار تعیین‌خواهد نمود پس ازآن درصورت ادامه خلاف‌وزارت مزبی الیها میتواند الغاء امتیاز را اعلان نماید مگر اینکه از طرف صاحب امتیاز تخلف از مقررات مقدرات امتیازتردید شود در اینصورت خود را مسئول ندانسته پشت پا به تمام حیثیات ملی و عثون‌اجتماعی خود می زنند

پس از توضیح مخبر کمسیون ماده فوق رای‌گرفته تصویب وماده هشتم لایحه مبنی باجازه داشتن صاحب‌امتیاز که‌متخصصین خارجی استخدام‌کند‌قرائت‌شد

بالنائی — بنظر بنده قانونی نیست که کسی را از استخدام مستخدم خارجی منع کرده باشد وزارت اقتصاد ملی حق این اجازه را تفهمیدم برای‌چیست عقیده دارم‌باید‌حذف‌شود

آقاسید یعقوب توضیح داد که استخدام متخصص خارجی اگر برای کار های شخصی مثلو دوری باشد البته احتیاجی باجازه مجلس نیست ولی در این مورد که امتیاز گرفته می شود باید با اجازه مجلس باشد چنانچه‌در امتیازچاه نفت آوردین هم اجازه استخدام متخصص خارجی داده شد .

کازرونی نیز عقیده به حذف ماده موردبودادشت

مخبر کمسیون توضیح داد که این ماده برطبق‌پیشنهاد صاحب‌امتیازتنظیم‌شده ولی‌کمسیون دولت‌اسراری درتوسیع‌آن ندارد

بماده هشتم رای گرفته رد و ماده نهم بجای‌ماده هشتم قرائت شد

دشتی — در این ماده میتوبید پنجسال اول ازپرداخت مالیات وعوارض‌معاف است بنده فهمیدم‌معافیت پنجسال‌اول‌برای‌چیست وقتی‌که از عایدات خالص باید حق الامتیاز دولت بدهد جهت تعادد که پنجسال اول پس‌ازتصویب

وزیراقتصادملی توضیح دادند که‌خواستیم صاحب امتیاز بداند که در پنجسال اول هرچه عایدات دارد متعلق بخودش است و چون در سالهای اول‌عایدات زیادی ندارد ما هم بخودش نسبت بقیه ماده دادیم

بماده هشتم رای گرفته تصویب و ماده نهم قرائت شد

آقا سید یعقوب عقیده داشت ماده فوق بهتر این است که در ظاهنامه نوشته شود

آقای وزیر اقتصاد ملی توضیح دادند برای آنکه قیل لزومی نداشت این‌ماده در لایحه گنجانیده میشد بلکه این قسمت راباید در قرار داد بنویسیم که اگر با این

اخبار داخله

ساختمان راه آهن شمال

مطابق اطلاع واصله سندیکای راه آهن شمال عملیات ساختمانی را در قسمت های مختلفه راه آهن آنجا ادامه داده و در بندر شاه — بندر جز — تیرتاش — اشرف — تیکا پل تجن — ساری و علی آباد مشغول کار هستند و خلاصه وضعیت عملیات ساختمانی راه آهن دولتی در شمال بشرح ذیل اطلاع‌داده شده است :

دربندرشاه :

۱ — تکمیل ساختمان انبار کارخانه و تعمیر و لکوموتیو گاه وبرج آب وعمارت‌رئیس کارخانهٔ و عمارت مسکونی و مسافرین در جریان است

۲ — تلمبه ولوله‌کشی‌سیاه باراندازانتحان شده‌است.

۳ — تسطیح وطراز خط از بار انداز تا ایستگاه و از آن جا بسمت اشرف جریان دارد .

۴ — امتداد سیم‌دوم تلگراف بین‌بندر شاه وبندر جز خاتمه‌یافته‌است

در بندرجز :

عملیات مسافرین و لوله‌کشی ایستگاه هستند

درگیرزشت :

ساختمان عمارت مسافرین و لوله های داخل آب و چاه آب قریب باتمام‌است

در اشرف :

— مشغول ساختمان چاه آب و عمارات مسافرین و مکسوئی و دیده‌بان و تسطیح و طراز وشن ریزی ایستگاه می باشند .

درفنگا :

شالوده عمارت مسافرین بتون ریزی و عمارت مسکونی گود برداری شده و طراز و تسطیح خط بین بیکا و ساری در جریان است .

پل‌تجن :

— در آنجا مشغول تراش قلب کنار رود خانه و پر کردن اطراف پایه چاه آب هستند

۲ — شالوده عمارت دیده‌بان بتون‌ریزی شده است

۳ — حاکبرداری وبتون ریزی عمارت مامورین خط تماشده است

۴ — سوار کردن صفحه متحرك قرب باتمام میباشد

۵ — مشغول شن ریزی و تسطیح‌وطراز حضوط ایستگاه میباشند

در علی آباد :

۱ — مشغول گود بر داری و شالوده ریزی عمارات مسافرین و مسکونی و انبار مال‌التجاره و سکوی سوارشدن‌میباشند

۲ — تسطیح و طراز خطا ایستگاه در جریان است

خط آهن جنوب

درتعقیب امضاء و مبادله کنترات مسیو حجمه‌سوا و کی مهندس ژاپونی که مطابق‌قانون مصوبه برای ادوار راه آهن جنوب استخدام گردیده است مهندس مشار الیه برای آبیران عزیمت نموده ، قریبا وارد خواهدشد، وبقرار اطلاع حاصله از طرف وزارت طرق‌وشوارع برای انتخاب مهندسین ایرانی و اعزام آنها به جنوب جهة شروع عملیات تکمیل خط مزبور و بتن ریزی و غیره مطالعات کافیه بعمل‌وبك عده نیز انتخاب وتعیین شده اند و همانطوری که اطلاع داده‌بودیم‌تقدیم‌اوراق‌وشروع بکار خواهند شد

لایحه عوارض رشت

صورت لایحه قانونی عوارض لایحه رشت از طرف وزارت داخله تکمیل و هیئت دولت تقدیم گردیده وتقاضا شده است که زود تر بموقع اجراء گذارده‌شود‌وقرار معلوم عایدات‌عوارض مزبور طوری پیش بینی گردیده است که اعتبارات لازمه آن جا و تاکنادی مؤسسات مربوطه آن باعایدات پیش بینی شده ادا زه خواهد شد .

راه‌آنلیس اردستان

برانر وصول نوشت آقای رضا قایخان سپاهی کماز طرف وزارت طرق وشوارع مامور معاینه و برآورد مخارج ساختمان راه ناتمین بادرستان ونطنز شده بود چون مخارج‌را بدو قلم یکی برای ساختمان اسامی دیگری برای افتتاح وجوه بقدر کردن ذکر نموده بود اینك اعتبار افتتاح راه مزبور تصویب مقام وزارت طرق رسیده و بمشارالیه ابلاغ که کارهای طرق اصفهان را اداره میکند تلگرافا دستورداده شده که‌مقدمات شروع بکاررا تهیه و هرچه زود تر شروع باقدامات در آن راه بشود .

عدم وقوع زلزله

اطلاع تلفونی واصله از دماوند حاکی است که دراین چند روزه هیچوجه زلزله‌شده مرغوب تهیه و برای صدور تقدیم گردد هر اندازه که در تهیه خوبی‌چنین آن دقت‌شود بهمان نسبت در بازار های تجارتی مورد‌توجه

تلگرافهای خارجه

از مسکو مورخه ۱۹ اوکتوبر ۱۹۳۰ راجع بمسافرت وزیر تجارت فرانسه

مسکو — بمناسبت ادامه مسافرتهای وزیر تجارت فرانسه در اروپای مرکزی و ممالك بالکان روزنامه ایزوستیا مینویسد،،وزیر مملکتی که روابط عادی دیپلوماسی اتحاد شوروی دارد علنا سیاستی را تعقیب میکند که جز توطئه اسم دیگری روی آن نمی توان گذاشت چنه خصوصت آمیزسیاست‌فرانسه در این اواخر نسبت باتحاد شوروی کاملا مسلم گردیده است

سرمایه فرانسه هنگری و بلغار را در دائره نفوذ خود داخل کرده تصور میکند موفق خواهد شد که در موقع مناسبی آنها را برضداتحاد شوروی برانگیزاند‌وبرای‌محاصره همسایه مقداری ازتاك اکراد داخل درممالك خود میکنند

دولت عراق قسمتی از خاك ایشان که دنبالهٔ سرحد شمالی مملکت عراق است دست تعرض گشوده و دولت ایران نیز جزئی ازاین مملکت را جزو قلمروی خویش نموده

بنابعقیدهٔ ما،کراد برای محافظت خویش و استقلال مملکت همیشه مجبور بوده‌اند با این همسایگان خصوصا دو لت ترکیه در کشمکش و نزاع باشند .

از جمله نزاعهائی که در این موضوع تاریخ نشان می دهد شرح طغیان شیخ سعید نقشبندی است که در تاریخ ۱۳ نوامبر سنه ۱۹۲۴ بر ضد ترکیه آتاتورك و دیگر همین نزاع اخیری است که بالاخره شورشیان‌دچار حملات ترك شده از میدان در رفتند

منطقه

بلاد کردستان

اسم اکراد اطلاق میشود بر سکان بلاد کرد و ترکستان و کرد لفظ فارسی است و معنای او بلدت عربی (عجاج) است و شاید وجه تسمیهٔ این اسم بواسطهٔ شجاعت و شهامت و قوه ایست که در این مردم عجمت است

اکراد همواره در نزد فاتل ، اکراد عراق و ایران بشجاعت وجرات معروف بوده اند بونانیها این جماعت را (کار دوخ) میگویند که تحریف همان لفظ کرد است

اکراد از حیث نسب و نژاد از اقوام اریا میباشند و در هنگام قیام امیر اطو ر ان آشوری وکلدی‌مدد از آن‌ها اکراد استقلالی داشتند ولی بعداز این بدبریخ استقلال‌از چنك آنها رفته است

سمت دولت‌ایشان‌چون مجاور بسرحد به دولت قوی (ترکیه) (ایران) (عراق) اتفاق افتاده است از این جهة همواره دول همسایه مقداری ازخاك اکراد داخل درممالك خود میکنند

دولت عراق قسمتی از خاك ایشان که دنبالهٔ سرحد شمالی مملکت عراق است دست تعرض گشوده و دولت ایران نیز جزئی ازاین مملکت را جزو قلمروی خویش نموده

تلگرافات ولایات

قفل وآسباب سکه‌زنی

گلپایگان — از طرف مالیه در خانه نیب السادات قفلی در نتیجه تفتیش مقداری سوخته تریاك و مقداری اسباب های سکه زنی قدیم و نفتك کشف شده قضیه تحت تعقیب‌است

برای تاسیس شیر وخورشیدسرخ

سقز — بمساعدت عناصر غروب از طرف آقای‌فتی نمایندهٔ مجلس دعوتی از عموم ادارات واهالی و طبقات نمود مجمع جامع عمده و خلق فضلی راجع تاسیس جمعیت شیر و خورشید سرخ و نتایج آن ایراد در اثر آن عموم‌اهالی با روح بشاشی حاضر هیئت مرکزی و عامله را برپایت فرانده‌شعب‌مستقل‌کردستان‌انتخاب نمودند

شیوع مرض دیفتری

خونسار — از قرار اظهار دکتر صحیه خونسار چند روز است مرض دیفتری بروز کرده میتلایان مرض نوفر متوفی یکنفر بوده است برای دفع مرض از طرف طبیب صحی خارج بشوند ولی پلیس مانع است وعایای دهنه غالبا برای مطالبه جواب تلگراف خود به تلگرافخانه میایند

زلزله

شاهپور — دیروز طرف عصر هوا گرفته بارندگی شده ولی باد و طوفان سخت شروع‌بانج از بارندگی شد امروز ساعت‌۶و نیم صبح یك فقره زلزله فوق العاده شدید با صدای مهیبی بار واقع شد

ادامه تعطیل

دماوند ۲۲ — ساعت دو بعد از ظهر امروز یك مرتبه و ساعت شش بعد از ظهر یکمرتبه زلزله حادث دکه‌کیر محل تعطیل ماهر هوا مردم خارج گردیدند

پیشرفت امور ساختمانی

بارفروش — از دیروز کلیه بارندگی ساختمان شده جدا بامور ساختمانی مشغول و پیشرفت دارد

مراجعت بطهران

یزد — دیروز آقای دکتر طاهری نماینده در ناحیه و دیشان برلن مادوس پلیس بطرف نمایش مسلمت‌کارانه اعتصاب کنندگان شلیك کردند در نتیجه آن عده‌ئی از گران سختی مجروح شدند‌پلیس‌ها بطرف‌پنجره‌های‌خانه های کارگران شلیك میکردند جمع کثیری را توقیف کرده‌اند بیوه‌زنهای صنفی از پلیس تقاضا کرده‌اند که پاسهای اعتصاب را که از طرف اقلیت انقلابی اتحادیه ها گماشته شده لغو مشغول شوند

رضائیه صبح آقای شف اداره‌ثبت و کلدانیان ۱۴۱۴ سهرابخان ۱۲۱۳ فرانرز خان ۱۹۸ بطاله ۲ بالار یك رای داده‌تا

طرفداری سوسیال دموکراتها از حکومت برونینگ

برلن — در جلسه رایشتاگ آلمان پس‌از ختمه نطق برونینگ رئیس الوزرا نماینده‌حزب سوسیال دموکرات اظهارداشت که‌طرفدار کابینه برونینگ خواهد بود

نی‌بالوتر نماینده حزب کمونیست اظهار داشت که‌حکومت برونینگ حکومت کرسنکی وفون ویکه‌ری‌است ونوزیران چیزیا این‌حکومت بارزه خواهند کرد

مجلس نظام وظیفه

فاصری — مجلس سرباز گیری‌ناصری هفته روزه در حکومتی منعقد است مشمولین ۱۲۸۴ الی ۱۲۸۹ خاتمه یافته نتیجه شرح ذیل است ۸۴۴ عده مشمولین ۵۹۸ عده‌حاضر ۱۵۸ عده که قرعه اصابت کرده۱۴۸۰ عده مطلوع ۲ مطلق ۸ نفر مشمولین ۸۵ عده‌ه مشمول ۳۰۳ عدهٔ حاضر ۱۰۴ نظامی۹۸مطلوع ۲ مطلق ۶ نفر مشمولین ۸۶ عدهٔ مشمول۲۴۹ حاضر ۸۹ نظامی ۸۳ مطلوع ۲ مطلق ۴ نفر مشمولین ۸۷ عده مشمول ۲۴۲ عده حاضر ۱۰۶ نظامی ۹۸ مطلوع ۳ نفر مطلق ۵ نفر مشمولین ۸۸ عدهٔ مشمول ۴۸ عده‌حاضر۴۸ نظامی ۴۳ مطلوع ۲ مطلق ۲ نفرمشمولین ۸۹ عدهٔ مشمول ۴۰ عده‌حاضر ۳۶ نظامی ۳۶ مطلوع ۲ مطلق ۲ غائبین که‌حاضرشده‌اند ۱۳۴ نظامی ۱۲۳ مطلوع ۳ مطلق ۸ جمع مشمولین۱۶۱۴ عدهٔ حاضر ۷۷۹ نظامی۶۳۰ مطلوع ۲۶ مطلق۴۳اوراق تکمیل‌هنوزرسیدگی نشده است

از طبع خارج میشود

کتاب مقایسات قانونی ایران بضمیمهٔ مقایسات فرانسه و مطالعه و تبدیل واحدمقیاسات مقیاس‌وزنه ونسکوکات جدیدهٔ ایران ودستورات مهم‌راجعهٔ به حل مسائل حساب و هندسه تالیه روز دیگر از طبع خارج میشود

نمره اعلان ۷۸۵ ۱ — ۳

دکتر بابائیان دکتر میخانکه پهلوی

دیپلمه از ژنو و خارکف متخصص درامراض داخلی و عصبانی و اطفال آوانت پذیر اشی ۳ — ۷ بعد ازظهر خیابان هدایت(اسلامبول)

نمره اعلان ۷۲۰ ۸— ۱۰

خروار و در سال ۱۲۰۸ سه میلیون‌وسیصد هزار تومان و بمقدار ۱۸۶ هزار خروار بود که ازحیث قیمت نسبت‌بسال ما قبل آن یك ملیون وپانصد هزار تومان زیادتر صادر‌گردیده ودرسال ۱۳۰۳ سه‌ملیون‌ونیمد هزار تومان و بمقدار ۲۲۵ هزار خروار بوده است وزارت اقتصادملی برای تشکیل‌احصائیه صادرات‌مملکتی مخصوصاً قسمت صادرات و محصولات فلاحتی نیز اقدام نموده وقریبا صورت جامعی تکمیل می‌شود .

تلگرافات ولایات

قفل وآسباب سکه‌زنی

گلپایگان — از طرف مالیه در خانه نیب السادات قفلی در نتیجه تفتیش مقداری سوخته تریاك و مقداری اسباب های سکه زنی قدیم و نفتك کشف شده قضیه تحت تعقیب‌است

برای تاسیس شیر وخورشیدسرخ

سقز — بمساعدت عناصر غروب از طرف آقای‌ف

خبردار

مسلك باطا را ذیلاً قرائت فرمائید

فایده را از زیاد فروشی ارزان و نه از گران فروشی کم باید برد

باتا

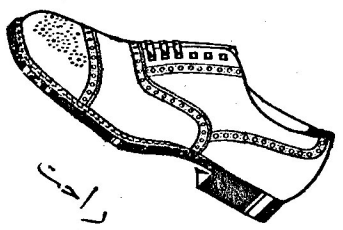

بزرگترین کارخانه کفش و معظمترین
چرم سازی دنیا

عمل یومیه — یکصد هزار زوج

کفشهای باطا ملیون ها خریدار دارد

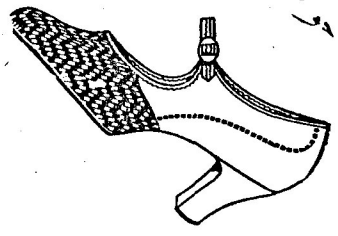

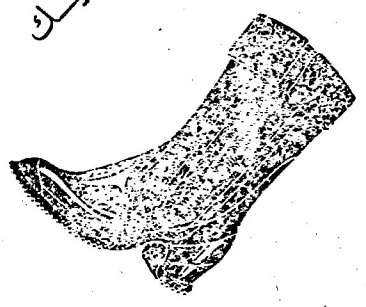

کالوش‌های
باطا رقیب ندارد
باطا است که
دنیا را متحیر ساخته است

فروشندگان انحصاری در ایران:

طهران — شرکت اقتصاد ایران (محدود) خیابان لاله‌زار تلفون نمره ۱۹۹۹ — تبریز (آذربایجان) شرکت ظروف فروشان — رشت (گیلان) — مغازه یك کلام
اصفهان وجلفا — تجارتخانه اوکیانوس مارتین — همدان — تجارتخانه محمدآقای عاصمی — شیراز — تجارتخانه ارباب اردشیر ماستر
اهواز (خوزستان) تجارتخانه لاری‌زاده وبرادران

ویولون

اگر ویولون کهنه قدیمی و حتی شکسته دارید برای خرید حاضرم.

تعمیرات ویولون کاملا بسبك اروپا وهم چنین ویولون هائیکه خشك می خواند بواسطه تعمیر صدای آنها را مطبوع تر و ملیح تر می کنم.

مسیو آراکلیان آدرس: خیابان لاله‌زار کوچه وثوق نظام بالا خانه اداره کتلیر

۳ — ۳ نمره اعلان ۷۶۳

مارگو فرانسه فارسی
Margot Français - Persan

کتاب مارگو فرانسه بفارسی که یکی از بهترین کتبی است برای تعلیم زبان فرانسه و استفاده محصلین وشاگردان مدارس که وزارت جلیله معارف شرحی مبنی بر تقریظ از کتاب مزبور بمؤلف و مترجم آن آقای ماطاوسخان مرقوم و از زحمات معزی‌الیه اظهار قدر دانی نموده و مطالعه آنرا بعموم محصلین توصیه فرموده‌اند اخیرا از طبع خارج شده و در مطبعه فاروس و کتابخانه طهران و کتابخانه کاوه و سایر کتابخانه های مهم پای تخت موجود و از قرار جلدی هفت قران بفروش میرسد.

از ایالات و ولایات مستقیما بمطبعهٔ فاروس مراجعه فرمایند (مطبعه فاروس)

۳ — ۵ نمره اعلان ۷۷۹

مغازه سیگار فروشی نکوئیان

آقایانیکه مایل بخرید سیگارت و توتونهای موازی می باشند می توانند بمغازه ما مراجعه و سیگارت های اعلا و توتون های کهنه خریداری نمایند

وعده می‌دهیم که سال های متمادی سیگار های انتخابی آقایان را تغییر نداده و نمیگذاریم هر روز بواسطه تغییر سیگار سینه های آنها خراب و از مارنجش پیدا نمایند برای امتحان یکمرتبه مراجعه فرمایند صدق ادعای ما ثابت و من بعد از مغازه ما خریداری خواهند نمود.

آدرس — اوایل خیابان چراغ برق مقابل بانك شاهنشاهی
سیگار فروشی نکوئیان — رضای فتحی

نمره اعلان ۸۰۰۷

مژده بزرك برای خانمهای محترم

بخانمهای محترمیکه مبتلا بکسالت و امراض زنانه هستند و بواسطه نشناختن طبیبهٔ ماهری که محرم آنها باشد دچار زحمت و مشقت میباشند اعلام میشود: که **خانم دکتر هنیك اسپسهارد** طبیبه اطریشی که در مدرسه عالی طبی وینه Viener Oniversitât تحصیلات خودرا تکمیل نموده و دارای دیپلم دکتری است و مدت هشت سال در وین دارای محکمه ومشغول طبابت بوده است و در کلنیك های: — مریضخانه عمومی در وین (چهارسال) در کلنیك اول انیورسیته (سه سال) و در کلنیك شخصی (واگنر بارك سه سال) ودر مریضخانه صلیب احمر وین (درتمام مدت جنك) تجربه و عمل نموده اخیرا در طهران محکمه دایر نموده و برای معالجه امراض ذیل حاضر هستند: —

۱ — امراض رحمی ۲ — امراض حاصله ازعادت زنانه ۳ — امراض مقاربتی ٤ — امراض عصبانی و روحی و مالیخولیائی و مرض حمله و عوارض آن

لوازم معالجه: چرخ الماس — دوش الکتریکی — ماساژ الکتریکی — شعاع آبی (رنك)

اوقات پذیرائی: — از ساعت ۹ صبح الی ساعت ۱۲

آدرس خیابان قوام السلطنه نمره ۵ روبروی مدرسه امریکائی

نمره اعلان ۶۸۹ ۱۰ — ۱۰

تخت جمشید
صورتها را خوشگل می کند

تخت جمشید
ارزان ارزان — خوب خوب

پرس آذ نفط
بخرید
بنزین — نفط — روغن آلات

را که محصول معادن اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در بادکوبه و بهترین جنس مواد نفطی میباشند.

فروش درهمه جا و بهر مقدار

تخت جمشید
حقیقة یدکی خوبی است

تخت جمشید
هرچه بگویم خوب است باز حقش را ادا نکرده‌ایم

خواص چهار کانه مهمی که در روغن ماشین اعلی یعنی در روغنهای پارس باتناسب صحیحی وجود دارند

۱ — مانع از تراکم دوده و کثافت است

۲ — دوام لازمه را در مقابل حرارت زیاد تامین مینماید.

۳ — طوری ترکیب یافته شده است که مواد روغنی آن سهولت به تمام قسمتهای متحرك ماشین سرایت نموده آن ها را از سائیده شدن محافظت می نماید.

۴ — رینك های پیستن و سوپاپ ها و مجاری روغن را پاکیزه نگاه می دارد.

شرکت نفت انگلیس وایران محدود

ورود مهمان عزیز

اخیرا عزیز ترین مهمان شما که مدتی بود منتظرش بودید وارد طهران شده و برای پذیرائی شما در تمام مغازه های معتبر موجود است بشتابید که یدکیهای **تخت جمشید** بهترین و ارزانترین یدکی‌ها است نمره اعلان ۷۷۰

ساخت مخصوص برای آب و هوای ایران — تخت جمشید — قبل از فرش صورت را با آب گرم کمی نمی‌خسبد

تخت جمشید
بهترین یدکی

تخت جمشید
پیر را جوان می کند

بطوری که امروز برخریداران قلم خود نویس وال اورشاپ ثابت شده است تنها وسیلهٔ که چندین سال احتیاج هرشخص را تامین نموده ودارنده خودرا درقسمت تحریرات مستقلی و آسوده مینماید قلم خودنویس وال اورشارپ میباشد زیرا — دوام — لشکی — استحکام — ارزانی — بااین قلم همیشه توام است ونیز باوجود گرانی و عدم اسعار خارجه هنوز تغییری درقیمت آن داده نشده است **نماینده کمپانی وال تجارتخانه کاشانی ناصریه**

نمره اعلان ۷۰۳ ۳ — ۱۰

چای لاکان که بهترین چائی های دنیا و محصول گیلان است از شرکت سیگاری وشعبات آن بستهٔ دو قران خریده امتحان نمائید نمره اعلان ۷۲۰ ۷ — ۱۰